

paragraffer, må intet ord eller bogstav og intet navn, tal eller tegn være påført nogen stemmeseddel ved tryk eller skrift eller på anden måde.

Stemmesedlernes indhold og udformning følger således af regler fastsat af Indenrigs- og Socialministeriet. Det er således kun i tilfælde, hvor der samme dag afholdes afstemning om flere lovforslag eller love, at titlen og eventuelt undertitlen på det lovforslag eller den lov, der stemmes om, skal anføres på stemmesedlen. Ministeriet udsendte forud for afstemningen en skabelon til kommunalbestyrelserne til brug ved trykningen af stemmesedlerne til folkeafstemningen om ændring af tronfølgeloven, der var i overensstemmelse med de regler, der følger af bekendtgørelse om stemmesedler til brug ved folkeafstemninger. Skabelonen er optrykt som bilag 4 til vejledningen.

Det har således været i overensstemmelse med de gældende regler, at afstemningstemaet ved denne folkeafstemning ikke var påført stemmesedlen.

Hvad angår Rasmus B. Larsens klage over manglende opslag i stemmerummet med oplysning om, hvad der blev stemt om, kan Indenrigs- og Socialministeriet oplyse, at det følger af § 99, stk. 2, i lov om valg til Folketinget (lovbekendtgørelse nr. 145 af 24. februar 2009), at der ved opslag i stemmerummet skal gives vælgeren vejledning om, at vælgere, der stemmer for henholdsvis imod loven, sætter kryds ved ordet ja henholdsvis nej på stemmesedlen.

Det er således ikke i overensstemmelse med loven, at der ikke var opsat opslag i stemmerummet med oplysning om, hvad der blev stemt om til folkeafstemningen om ændring af tronfølgeloven.

Udvalget henviser til bemærkningerne til klage nr. 4. Udvalget finder herudover anledning til at påtale, at der på afstemningsstedet ikke er sket opslag ifølge folketingsvalglovens § 99, stk. 2, som omhandler folkeafstemninger, og hvorefter der ved opslag i stemmerummet skal gives vælgerne vejledning om, at vælgere, der stemmer for henholdsvis imod loven, sætter kryds ved ordet ja henholdsvis nej på stemmesedlen.

7) Robert Nedergaard, København SV, samt Ina Kjølby Korneliussen, Thomas Christensen, Egon Laugesen, Kirsten Lind og Gitte Pedersen, klager over, at valgkortene til folkeafstemningen om tronfølgeloven var påtrykt en tekst på bagsiden, herunder at den påtrykte tekst ifølge klager-

ne var partisk. Endvidere klager de pågældende vælgere over, at der henvises til www.tronfoelge.dk på bagsiden af valgkortet, og at hjemmesiden www.tronfoelge.dk ifølge klagerne ikke fremstår som neutral.

Det følger af § 20, jf. § 96, stk. 2, i lov om valg til Folketinget (lovbekendtgørelse nr. 145 af 24. februar 2009), at valgkortet skal indeholde oplysning om vælgerens navn og adresse, nummer på valglisten samt om afstemningsstedets beliggenhed og dag og tid for afstemningen.

Det er således ikke i valglovgivningen reguleret, hvad der kan tilføjes på bagsiden af et valgkort vedrørende temaet til en afstemning. Det må dog forudsættes, at en given tekst er objektiv og neutral.

På bagsiden af valgkortet var følgende tekst påtrykt:

»Dette valgkort giver dig mulighed for at deltage i folkeafstemningen om ændring af tronfølgeloven.

Tronfølgeloven giver i dag mænd fortrinsret til at arve tronen. Med forslaget ligestilles mænd og kvinder, så det er det ældste barn, der arver tronen, uanset om det er en dreng eller en pige.

Du skal sætte kryds ved »ja«, hvis du er enig i forslaget.

Du skal sætte kryds ved »nej«, hvis du ikke er enig i forslaget.

Forslaget kan kun vedtages, hvis et flertal af dem der deltager i afstemningen og mindst 40 % af alle stemmeberettigede stemmer ja.

Yderligere info se: www.tronfoelge.dk.

Tilsvarende har Statsministeriet oplyst, at den pågældende hjemmeside indeholdt information om afstemningens tema og fremgangsmåde.

Det er ministeriets opfattelse, at den tekst, der var påtrykt bagsiden af valgkortene til folkeafstemningen om ændring af tronfølgeloven den 7. juni 2009, var en objektiv og neutral oplysning til vælgerne om afstemningens tema og fremgangsmåde.

For så vidt angår spørgsmålet om den generelle tilrettelæggelse af oplysningskampagnen om folkeafstemningen, er det ministeriets opfattelse, at dette falder uden for området for klager over valghandlingen efter § 103 i lov om valg til Folketinget.

Indenrigs- og Socialministeriet oplyser i den forbindelse, at ministeriet har modtaget følgende udtalelse fra Statsministeriet: